PAKIET EDUKACYJNY · LEKCJA 2 · 45 MINUT

GŁOSY SĄSIADÓW

Familoki Rybnika pamiętają zmianę

Stowarzyszenie Słowem w Twarz · Familoki Rybnika pamiętają zmianę · pakiet edukacyjny, wersja 2.0 · październik 2026 · Materiał dostępny na licencji: CC BY 4.0 (fotografie: zob. podpisy i przewodnik)

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
MUZEUM HISTORII POLSKI
PATRIOTYZM JUTRA

Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”

NA POCZĄTEK

ILU SĄSIADÓW ZNACIE Z IMIENIA?

W familoku kilka rodzin dzieliło sień, plac i budynki gospodarcze. Posłuchamy, jak to pamiętają mieszkańcy.

Okno i ulica · album rodzinny mieszkańców, oprac. L. Hanak

Stowarzyszenie Słowem w Twarz · Familoki Rybnika pamiętają zmianę · pakiet edukacyjny, wersja 2.0 · październik 2026 · Materiał dostępny na licencji: CC BY 4.0 (fotografie: zob. podpisy i przewodnik)

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
MUZEUM HISTORII POLSKI
PATRIOTYZM JUTRA

Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”

ODSŁUCH 1 · 41 SEKUND

Z KLUCZEM NA SZYI

Słuchamy bez notowania.

Potem każdy mówi jedno zdanie: co zostało mi w pamięci?

Z kluczem na szyi

Dzieci przy wejściu · album rodzinny mieszkańców, oprac. L. Hanak

Stowarzyszenie Słowem w Twarz · Familoki Rybnika pamiętają zmianę · pakiet edukacyjny, wersja 2.0 · październik 2026 · Materiał dostępny na licencji: CC BY 4.0 (fotografie: zob. podpisy i przewodnik)

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
MUZEUM HISTORII POLSKI
PATRIOTYZM JUTRA

Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”

RELACJA „BABA I CHŁOP” · 38 SEKUND · Z TEKSTEM

INFORMACJA, PRZEŻYCIE, UOGÓLNIENIE

> No u mnie w doma nie było takiego typowego podziału, bo mieszkałam z mamą i siostrą. Taty nie było, wychowywałam się bez taty. Ale z tego, co wiem, to w takiej typowej rodzinie baba robiła wszystkie domowe rzeczy, a chłop łaził do roboty.
>
> P. LUCYNA · NAGRANIE PROJEKTU 2026

Posłuchaj

informacja – da się porównać z innymi źródłami

przeżycie – jak ktoś to zapamiętał

uogólnienie – co ktoś uważa za typowe

Stowarzyszenie Słowem w Twarz · Familoki Rybnika pamiętają zmianę · pakiet edukacyjny, wersja 2.0 · październik 2026 · Materiał dostępny na licencji: CC BY 4.0 (fotografie: zob. podpisy i przewodnik)

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

MUZEUM HISTORII POLSKI

PATRIOTYZM JUTRA

Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”

PRACA W GRUPACH · 12 MINUT

TRZY RELACJE, PRACA W GRUPACH

1. Z kluczem na szyi · 41 s

2. Baba i chłop · 38 s

3. Poduszeczka na parapecie · 61 s

Wypełnijcie część A karty pracy 2. Tekst każdej relacji jest na karcie.

Stowarzyszenie Słowem w Twarz · Familoki Rybnika pamiętają zmianę · pakiet edukacyjny, wersja 2.0 · październik 2026 · Materiał dostępny na licencji: CC BY 4.0 (fotografie: zob. podpisy i przewodnik)

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
MUZEUM HISTORII POLSKI
PATRIOTYZM JUTRA

Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”

SŁOWNICZEK

MÓWILI PO ŚLĄSKU

PLAC
wspólna przestrzeń między familokami

CHAŁPA, W DOMA
dom, w domu

ŁAZIĆ DO ROBOTY
chodzić do pracy

GWARZYĆ
gawędzić, rozmawiać

BABA, CHŁOP
żona, mąż (potocznie)

KLOPSZTANGA
trzepak

Stowarzyszenie Słowem w Twarz · Familoki Rybnika pamiętają zmianę · pakiet edukacyjny, wersja 2.0 · październik 2026 · Materiał dostępny na licencji: CC BY 4.0 (fotografie: zob. podpisy i przewodnik)

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
MUZEUM HISTORII POLSKI
PATRIOTYZM JUTRA

Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”

WARSZTAT PYTAŃ · 10 MINUT

PYTAJ TAK, ŻEBY KTOŚ ZACZĄŁ OPOWIADAĆ

✗ Czy bawiliście się na placu?

✓ Proszę opowiedzieć, w co bawiły się dzieci na placu.

✗ Czy sąsiedzi się znali?

✓ Jak wyglądało spotkanie z sąsiadami w zwykły dzień?

Zapiszcie trzy pytania otwarte do kogoś starszego (część B).

Stowarzyszenie Słowem w Twarz · Familoki Rybnika pamiętają zmianę · pakiet edukacyjny, wersja 2.0 · październik 2026 · Materiał dostępny na licencji: CC BY 4.0 (fotografie: zob. podpisy i przewodnik)

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

MUZEUM HISTORII POLSKI

PATRIOTYZM JUTRA

Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”

ZANIM NAGRASZ

CZTERY ZASADY ROZMOWY

1. Mówię, po co rozmawiam i co zrobię z zapisem.
2. Pytam o zgodę na nagranie i osobno na pokazanie go innym.
3. Rozmówca może nie odpowiedzieć, przerwać albo się wycofać.
4. Na końcu pytam, czego nie chce pokazywać innym.

Stowarzyszenie Słowem w Twarz · Familoki Rybnika pamiętają zmianę · pakiet edukacyjny, wersja 2.0 · październik 2026 · Materiał dostępny na licencji: CC BY 4.0 (fotografie: zob. podpisy i przewodnik)

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

MUZEUM HISTORII POLSKI

PATRIOTYZM JUTRA

Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”

ZADANIE DOMOWE

POROZMAWIAJ Z KIMŚ STARSZYM

10–15 minut, pytania z lekcji, notatka z pięciu zdań.

Jeśli rozmówca się zgodzi, historię można przekazać do archiwum projektu.

Podziel się historią

Rozmowa przy ceglanej ścianie · album rodzinny mieszkańców, oprac. L. Hanak

Stowarzyszenie Słowem w Twarz · Familoki Rybnika pamiętają zmianę · pakiet edukacyjny, wersja 2.0 · październik 2026 · Materiał dostępny na licencji: CC BY 4.0 (fotografie: zob. podpisy i przewodnik)

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego · MUZEUM HISTORII POLSKI · PATRIOTYZM JUTRA

Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”